

TEMA DEL DIA

ARIADNA GONZÁLEZ, GIRONA

El canvi climàtic és un concepte que és a l'ordre del dia i que pot arribar a afectar a la societat de maneres molt diverses. L'augment de les temperatures provoca onades de calor extremes com les que s'han viscut durant aquest estiu, però això també afecta l'hivern i, per tant, al turisme d'esquí i de muntanya.

En aquesta línia l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC) ha publicat un estudi anomenat *El canvi climàtic en els Pirineus: Impactes, vulnerabilitats i adaptació*. El primer que fa l'informe és advertir sobre l'augment de la temperatura en aquesta serralada. Segons l'OPCC des de l'any 1949 i fins al 2010 la temperatura mitjana ha anat augmentant uns 0,2 °C per dècada. Paral·lelament, cal destacar que, mentre que la temperatura puja, les precipitacions baixen. Els Pirineus és una zona inestable i en algun any ha arribat a ploure molt, però en general durant les últimes dècades han predominat anys secs. De fet, la tendència és a la baixa, les precipitacions han disminuït un 2,5% per dècada en els últims 50 anys.

En aquest sentit, l'estudi preveu que el escalfament global s'intensificarà al llarg de les pròximes dècades, sobretot a les zones de muntanya. Això podria suposar que el clima sigui més volàtil i que la temperatura i les precipitacions continuïn amb la mateixa tendència. Si això passa, segons l'estudi, podria tenir «importants efectes en les característiques climàtiques, hidrològiques, ambientals i paisatgístiques dels Pirineus».

Tot això podria afectar directament el turisme, ja que les pistes d'esquí gironines podrien estar en perill a causa de les conseqüències del canvi climàtic. Segons aquest mateix estudi de l'OPCC, els efectes de l'escalfament global afectarien en els dies esquiabls -els dies amb una acumulació de neu de 30 cm, suficient per poder esquiar. Entre 1960 i el 2010 el nombre de dies esquiabls va disminuir, del 5 al 70% en les estacions de cotes baixes, i del 4 al 20% en les de cotes mitjanes. Per tant, això també té un efecte directe en la temporada d'esquí, ja que, si hi ha menys neu, pot ser que l'inici de la temporada s'endarrereixi i

Esquiadors de la pista d'esquí La Molina, en una imatge d'arxiu

LA MOLINA

El canvi climàtic amenaça les pistes d'esquí del Pirineu

► Un estudi de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic ha alertat dels possibles efectes que pot tenir en el sector si la tendència d'augment de la temperatura continua com fins ara

que, en conseqüència, aquesta disminueixi. Segons l'OPCC l'inici de temporada es pot retardar entre 5 i 55 dies en les estacions de cotes baixes i entre 5 i 30 dies en les de cotes mitjanes.

Això, sumat al fet que la neu ha pujat a cotes més altes, pot fer que a les pistes d'esquí dels Pirineus hi hagi escassetat de neu. Una solució provisional és l'ús dels canons de neu, però, tal com indica l'informe, aquests aparells poden posar en perill la rendibilitat de les estacions, tant econòmicament, com pel que fa a recursos hídrics (necessaris per crear la neu artificial).

A part de tot això, també pot haver-hi problemes en les infraestructures turístiques i de seguretat de les persones que practiquen aquest esport, ja que poden haver riscos hidrologics, geològics i derivats d'elements climàtics externs perquè poden ser més inestables i, per tant, provocar danys més greus. Alguns exemples podrien ser inundacions

La falta de neu pot fer que l'inici de la temporada d'esquí s'endarrereixi entre 5 i 55 dies

sobtades per precipitacions més intenses, així com els lliscaments de terra relacionats amb els cicles de gel i desgel dels Pirineus.

La qüestió del canvi climàtic no radica només en la viabilitat pràctica de les pistes d'esquí, sinó que el canvi en els paisatges pirinencs i en la seva flora i fauna podria suposar una reducció de l'atractiu visual de la zona. Malgrat tot, segons l'informe, pot ser que els destins turístics de muntanya augmentin el seu atractiu, atès que, com que les temperatures són més suaus a la tardor i a la primavera pot fer que més gent

SOS Pirineus reivindica un turisme enfocat en la natura davant del canvi en les condicions del clima

LAURA SERRAT, MANRESA

L'entitat ecologista SOS Pirineus posa sobre la taula la possibilitat de readaptar el model de desenvolupament turístic davant la tendència d'augment de les temperatures que pot provocar una disminució dels dies esquiabls. Una de les integrants de l'entitat, Núria Martí, des-

taca que una de les propostes de SOS Pirineus davant l'amenaça del canvi climàtic és potenciar un turisme més enfocat en la muntanya i la naturalesa o la flora i la fauna de l'entorn.

Martí assenyala que el darrer informe de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic constata un canvi de condicions pel que fa a la tempera-

tura i les precipitacions que poden dificultar la presència de neu en els pròxims anys, «especialment en les cotes més baixes». En aquest sentit, ressalta que algunes de les estacions del Pirineu més oriental poden resultar més afectades en relació amb les que presenten més altura.

Davant d'aquest escenari, consi-

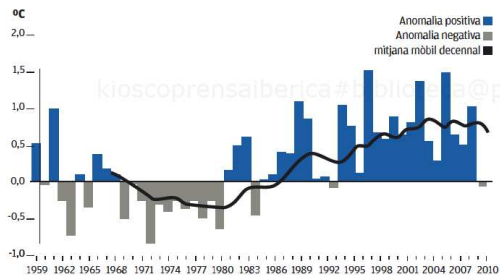
dera que els gestors de les estacions d'esquí han de tenir en compte el factor climàtic a l'hora d'invertir en la millora de les pistes o les instal·lacions per evitar malbaratar recursos. Per exemple, explica que enguany es va dedicar una important inversió a reobrir la pista Barcelona, a la Molina, «però, lamentablement, només es va obrir durant trenta dies per la falta de neu i la dificultat per produir-ne d'artificial amb els canons».

Per aquest motiu, destaca que de cara al futur les estacions d'esquí tin-

dran el repte de promoure una gestió equilibrada dels recursos hídrics, que seran necessaris per a la producció de neu en les temporades que faci falta, així com «potenciar un turisme enfocat a la naturalesa i la muntanya que es pot gaudir al llarg de l'any». En aquest punt, remarca que les estacions «s'haurien de demarcar de la idea de convertir-se en un gran parc d'atraccions d'aventures i afavorir un tipus de turisme que realci el valor del senderisme i els camins de muntanya».

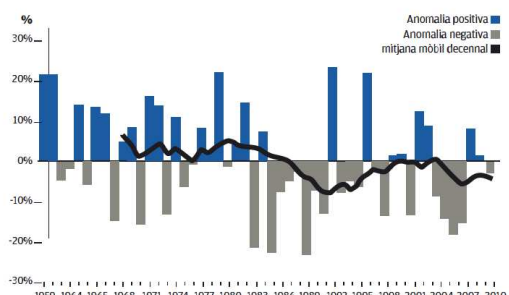
Evolució de la temperatura mitjana anual al conjunt dels Pirineus durant el període 1959-2010

ES MOSTRA L'ANOMALIA ANUAL RESPECTE AL VALOR MITJÀ DEL PERÍODE DE REFERÈNCIA 1961-1990 (EN BLAU, POSITIVA; EN GRIS, NEGATIVA) I L'EVOLUCIÓ DE LA MITJANA MÒBIL PER A UN PERÍODE DE 10 ANYS (LÍNIA NEGRA). FONT: PROJECTE OPCCI

Evolució de la precipitació anual al conjunt dels Pirineus durant el període 1959-2010

ES MOSTRA L'ANOMALIA ANUAL RESPECTE AL VALOR MITJÀ DEL PERÍODE DE REFERÈNCIA 1961-1990 (EN BLAU SI ÉS POSITIVA, EN GRIS SI ÉS NEGATIVA) I L'EVOLUCIÓ DE LA MITJANA MÒBIL PER A UN PERÍODE DE 10 ANYS (LÍNIA NEGRA). FONT: PROJECTE OPCCI

Font: Estudi OPCC

DG6

vulgui anar a la muntanya, sobretot aquelles persones que fugen de la calor extrema que es viuen en algunes zones del territori.

Davant de tot això l'OPCC, en el seu informe, també ha facilitat una sèrie de recomanacions per intentar pal·liar aquests efectes del canvi climàtic en el turisme d'esquí. Alguns exemples serien: readaptar els models de desenvolupament turístic, per fer front a la

disminució dels dies esquiables; potenciar un turisme més enfocat en la muntanya i la naturalesa; promoure una gestió equilibrada dels recursos hídrics; i assegurar la integritat física dels turistes davant del possible increment dels efectes del canvi climàtic com les onades de calor, l'empitjorament de la qualitat de l'aire o l'aigua, entre altres mesures per adaptar-se a les noves condicions climàtiques.

La Generalitat creu que no cal fer gran l'efecte del canvi climàtic a l'esquí

► Ferrocarrils de la Generalitat assegura que el canvi climàtic és una realitat, però que al sector encara li queda recorregut i no es perdran dies esquiables

A.G. GIRONA

La Masella, la Molina i el Port del Comte són algunes de les estacions d'esquí que es poden trobar a l'àmbit de cobertura de Regió7. Totes elles es troben dintre dels paràmetres de l'informe de l'OPCC. De totes maneres, segons Toni Sanmartí, director de turisme de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), del qual depenen estacions d'esquí com la Molina, no han sofert cap conseqüència destacable del canvi climàtic. Així que, tot i que assegura que és una realitat que existeix i cal afrontar, també diu que no cal «fer-ho massa gran».

Sanmartí explica que fa molts anys que intenten mitigar el canvi climàtic per poder obrir. «L'any 1975 va néixer la neu artificial i ho va fer perquè ja era necessària. Després del 75 les estacions d'esquí continuen existint i ho continuaran fent». El president de turisme assegura que els canons de neu han anat millorant amb el pas dels anys i això fa que siguin més eficients i gastin menys energia i menys recursos. A més, també expliquen que es dediquen a despedregar les pistes, ja que, si no hi ha pedres, es necessita menys neu per esquiar.

«Com que podem produir neu artificial, podem obrir la mateixa mitjana de dies que fa anys, depèn de la temporada, però de mitjana obrim 137 dies, com sempre», declara Sanmartí. El directiu de FGC ha avançat que aquest any obriran el 8 de desembre i fins Setmana Santa, «com sempre». De totes maneres, declara que el Pirineu sempre ha sigut una zona molt in-

Un grup d'esquiadors a Vallter, en una imatge d'arxiu

PERE DURAN

estable, sobretot en les cotes més baixes, i que per això tampoc han notat la falta de neu.

Malgrat tot, algunes estacions d'esquí sí que han notat canvis dràstics de temperatura: «fa temps passar de deu graus positius a estar per sota zero tardava un dia, ara pot passar en hores» explica el president. Per un altre costat, també han vist un augment del turisme de muntanya. A causa de les onades de calor molta gent prefeix anar a la muntanya i això ho veuen positiu, ja que fa possible que es desestacionalitzi el sector. Les persones que treballen en aquests llocs poden tenir feina durant tot l'any i no tenir una precarietat laboral de quatre mesos».

El director de turisme de FGC destaca que el turisme de muntanya ha incrementat en els darrers anys

El sector hotelier vol avançar cap a un model turístic més sostenible amb el medi ambient

L.S. MANRESA

El sector turístic establert a la zona dels Pirineus és un dels que viu més de prop els efectes de l'augment de les temperatures que descriu l'informe de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic. En aquest sentit, la presidenta de l'associació d'Hotels i Campings de la Cerdanya, Núria

Vidal, comenta que ja fa anys que el sector treballa per mitigar els efectes del canvi climàtic i fomentar «un turisme més sostenible».

La presidenta apunta que la sostenibilitat s'ha convertit en un dels principals eixos de treball de la majoria d'establiments, que en els darrers anys han apostat per la instal·la-

ció de plaques solars o de calderes de biomassa per afavorir a la descarbonització. A més, destaca que aquest estiu els diferents establiments vinculats a l'associació han impulsat una campanya de conscienciació entre els seus clients a partir de sets de taula que inclouen consells per cuidar i respectar l'entorn.

Vidal assegura que, de moment, els professionals del sector no han detectat un canvi dràstic en els hàbits del turisme de neu, que ha continuat omplint les agendes dels hotels durant els últims hiverns. No obstant això, afirma que «cal estar preparats i desenvolupar accions que puguin ajudar a mitigar el canvi climàtic, aportant el nostre granet de sorra per afavorir un turisme molt més conscient envers el respecte cap al medi ambient».

De fet, explica que amb la pan-

dèmia el turisme interessat a descobrir la naturalesa de l'entorn va incrementar significativament davant del canvi d'hàbits entre la ciutadania que va propiciar el confinament i les mesures sanitàries. Des d'aleshores, destaca que aquesta al·luència, que en algun moment va ser massiva, s'ha anat normalitzant amb el pas dels mesos. Tot i això, assegura que les estacions d'esquí han reforçat la seva aposta per promoure activitats de muntanya més enllà de l'època del fred.